

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Analýza platebních styků v České republice

Monika Mařánková

© 2012 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Analýza platebních styků v České republice" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28. 10. 2012

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Michalu Steiningerovi za jeho hodnotné rady a za veškerou pomoc, kterou mi při tvorbě bakalářské práce poskytl. Dále bych ráda poděkovala své rodině za umožnění studia.

Analýza platebních styků v České republice

Analysis of payment relations in the Czech Republic

Souhrn

Bakalářská práce s tématem „Analýza platebních styků v České republice“ se zabývá platebními styky. Jaká jsou rozdělení platebního styku a druhy, které banky využívají k zúčtování v tuzemsku. Dále se práce zabývá bezhotovostním a hotovostním platebním stykem a jeho zákonnou právní úpravou. Další kapitola se zabývá platebními kartami. V práci je stručně popsána historie platebních karet, jejich náležitosti a jaké existují druhy platebních karet. Praktická část je zaměřena na porovnání vybraných produktů a dělí se na dvě části. V první části se zabývá porovnáním kreditních karet od třech různých bank. Mezi vybrané banky patří Česká spořitelna, LBBW Bank a Komerční banka. V druhé části se práce zabývá porovnáním debetních karet od již zmíněných bank na finančním trhu České republiky. Z výsledku analýzy vyplývá, že klient by si měl pořídit kreditní kartu u ČS, a to z důvodu dlouhého bezúročného období (až 55 dní). Neomezuje klienta ve výši poskytnutého úvěru. U debetních karet z analýzy vyplývá nejvhodnější pořízení karty u LBBW bank, a to z důvodu že banka nepožaduje minimální vklad ani minimální zůstatek na účtu.

Summary

This bachelor thesis themed „Analysis of payment relations in the Czech Republic“ deals with credit relations. It examines what types of credit relations are there and which of them are used by the Czech banks. After that the thesis deals with cash but also cashless payments and its statutory regulation. The next chapter addresses various types of payment cards. There is also a brief description of the history of the cards, their requisites and what types of cards exist. The practical part of the thesis is focused on comparison of the selected products. And is divided into two parts. The first part deals with the comparison of credit cards from three different banks. Between selected banks are Česká spořitelna, LBBW Bank and Komerční banka. In the second part the thesis compares certain types the debit cards issued by the already mentioned banks in the financial market of the Czech Republic. The result of the analysis shows that the client should get a credit card with ČS.

The reason is the long grace period (up to 55 days). It does not limit clients in terms of the amount of the loan. In case of debit cards the analyses implies that the best suited card is the one offered by LBBW bank. The reason for this is the fact that the bank does not require a minimum deposit nor minimum account balance.

Klíčová slova: platební styk, hotovostní platební styk, bezhotovostní platební styk, platební karty, historie platebních karet, druhy platebních karet

Keyword: payment relation, cash payments, cashless payments, credit cards, history of credit card, kinds of payments cards

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Cíl práce a metodika	5
3. Literární rešerše	7
3.1 Rozdělení platebního styku.....	7
3.2 Nástroje platebního styku	8
3.2.1 Hotovostní platební styk	9
3.2.2 Subjekty hotovostního platebního styku.....	9
3.2.3 Poštovní poukázky	10
3.2.4 Příkaz k úhradě	10
3.2.5 Příkaz k inkasu.....	13
3.2.6 Šeky	14
3.3 Internetové bankovníctví.....	17
3.4 Platební karty	19
3.4.1 Platební karty v České republice	20
3.4.2 Náležitosti karet	21
3.4.3 Druhy karet	23
3.4.4. Rozsah služeb	25
4. Komparace produktů na finančním trhu v ČR.....	26
4.1 Porovnání produktů.....	26
4.1.1 Kreditní karty	26
4.1.2 Debetní karty.....	32
5. Závěr	37
6. Seznam literatury	40
7. Seznam schémat.....	43
8. Seznam obrázků.....	43
9. Seznam tabulek	43

1. Úvod

Téma a název této práce je „Analýza platebních styků v České republice“. Komplexní definici pojmu platební styk bohužel nelze vyhledat v žádném právním předpise, přestože tento pojem tyto předpisy hojně používají. Platebním stykem v širším slova smyslu lze chápat podle Marie Marvanové, 1996: „*systém organizovaný bankami a finančními institucemi, který umožňuje hotovostní a bezhotovostní finanční přesuny mezi jednotlivými subjekty hospodářského života – fyzickými i právníckými osobami, a to jak v rámci jednoho státu, tak i ve vztahu k zahraničí*“ [19]

Tato definice jistě není dokonalá, nicméně podává informaci o tom, co je předmětem platebního styku.

Mezi nejdůležitější aktivity bank patří organizování platebního styku, tedy hotovostní a bezhotovostní finanční přesuny mezi jednotlivými subjekty, fyzickými i právníckými osobami, a to nejen v rámci jednoho státu, ale i v souvislosti se zahraničím. Platební styk patří mezi důležité úkoly bank. V České republice je řízen Českou národní bankou, která sídlí v hlavním městě Praze. Jedná se o centrální banku a je orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem. Do její činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. [17]

Postavení, funkce a organizaci této instituce upravuje zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance. Z pohledu platebního styku je podstatné, že základními funkcemi banky, které předvídá zákon, jsou právo vydávat bankovky a mince. Také řídit peněžní oběh a také řídit a organizovat platební styk a zúčtování bank. [25]

Nejvyšším řídicím orgánem České národní banky je bankovní rada. Členy bankovní rady tvoří guvernér, dva viceguvernéři a čtyři členové bankovní rady. Všechny členy bankovní rady jmenuje prezident republiky na šestileté období. [21]

Platební styk je upraven celou řadou právních norem. Lze ho rozdělit dle určitých hledisek, a to z hlediska formy použitých platebních prostředků, teritoria, ve kterém platební styk probíhá, z hlediska lhůty k provedení a z hlediska náležitostí průvodních dokumentu atd. [17]

2. Cíl práce a metodika

Cíl práce

Cílem bakalářské práce je popsat problematiku platebního styku. Dále je cílem práce porovnat dva druhy platebních karet, a to kreditní a debetní karty vydané různými bankami z hlediska poplatků, nákladů na jejich pořízení a spravování. Pro bakalářskou práci byly vybrány tyto banky: Česká spořitelna, LBBW Bank a Komerční banka.

Metodika

Na základě odborné literatury a internetových zdrojů byly teoreticky vymezeny základní charakteristiky platebního styku. Mezi základní charakteristiky platebního styku patří, rozdělení platebního styku dle hlediska formy použitých platebních prostředků. Do tohoto rozdělení patří: platební styk hotovostní a bezhotovostní. Další charakteristikou je rozdělení platebního styku podle teritoria. Sem patří platební styk tuzemský, zahraniční a přeshraniční. Mezi další charakteristiku patří rozdělení podle lhůty k provedení. Toto rozdělení zahrnuje přednostní platby a standardní platby. Dále náležitosti průvodních dokumentů. V této kategorii jsou hladké platby a dokumentární platby. V další dílčí části jsou popsány nástroje platebního styku. K současným nástrojům bezhotovostního platebního styku patří: příkaz k úhradě, šek, příkaz k inkasu, hromadný příkaz k úhradě/inkasu, trvalý příkaz k úhradě/inkasu, platební příkaz pro zahraniční/přeshraniční platební styk a bankovní platební karta. Dále byla popsána historie platebních karet, jejich rozdělení a náležitosti. Práce se také zmiňuje o internetovém bankovníctví a jeho typech.

V praktické části bakalářské práce je provedena komparace jednotlivých produktů na finančním trhu v České republice. Vybrané produkty pro tuto bakalářskou práci jsou kreditní a debetní karty od tří bankovních institutů, a to Česká spořitelna (viz příloha č. 6), LBBW Bank (viz příloha č. 7) a Komerční banka (viz příloha č. 8). Pro kreditní karty byly vybrány tyto karty, od České spořitelny Chytrá karta ČS, od LBBW Bank Kreditní karta LBBW Bank a od Komerční banky byla vybrána A karta. Vybraná karta pro Českou spořitelnu se od 18. 8. 2012 neprodává, ale v době zpracování bakalářské práce byl tento produkt na trhu nabízen.

Pomocí vytvořených tabulek se bakalářská práce zaměřuje na porovnávání poplatků vybraných karet, nákladů s jejich pořízením, spravování atd. V tabulce č. 1, která se zabývá kreditními kartami, jsou vybrána například tato kritéria: typ karty, bezúroční období, poplatek za vydání karty, věk držitele karty, měsíční příjem, roční úroková sazba, standardní limity, úvěrový limit atd. Pro tabulku č. 2 byly vybrány karty k těmto účtům, od České spořitelny Osobní účet, od LBBW bank je karta vydaná k účtu KONTO 5 za 50 a od Komerční banky je karta vydaná k účtu Můj účet. V tabulce č. 2 jsou zvolena tato kritéria. Poplatek za vedení karty, věk držitele karty, doba platnosti karty, měsíční poplatek za vedení karty, kontokorent, standardní limity pro výběry, počet karet k jednomu účtu, jaký je minimální vklad a zůstatek atd. Informace a údaje jsou čerpany z internetových zdrojů a zkontrolovány se zaměstnanci vybraných bank (Česká spořitelna, LBBW bank a Komerční banka).

3. Literární rešerše

3.1 Rozdělení platebního styku

Z hlediska formy použitých platebních prostředků

První z obvyklých rozdělení platebního styku je rozdělení z hlediska formy použitých platebních prostředků. Do tohoto rozdělení patří platební styk hotovostní a také známý platební styk bezhotovostní. U platebního styku hotovostního dochází mezi plátcem a příjemcem k přesunu peněz v hotovosti. Banka zde hraje pouze omezenou roli při výdeji peněz z účtu a následně při jejich složení na účet. U bezhotovostního platebního styku dochází k úhradě pouze bezhotovostním převodem na účtech plátců a příjemců u bank, bez použití hotových peněz. [25]

Teritoria

Existují tři druhy rozdělení podle teritoria, a to platební styk tuzemský, platební styk zahraniční a přeshraniční. Platební styk tuzemský se uskutečňuje mezi subjekty v rámci národní ekonomiky, zpravidla v tuzemské měně. Platební styk zahraniční zahrnuje realizaci plateb do zahraničí nebo ze zahraničí, včetně plateb prováděných tuzemskými subjekty v zahraničí. Poslední rozdělení podle teritoria, zmiňovaný platební styk přeshraniční se uskutečňuje mezi tuzemskými subjekty ve vazbě na zahraniční subjekty ze zemí Evropského hospodářského prostoru (EHP) ve výši do 50 000 EUR vč. částek v měnách zemí EHS. [17]

Podle lhůty k provedení

Do tohoto rozdělení podle lhůty k provedení patří přednostní platby a standardní platby. V první řadě tu jsou přednostní platby. Tato forma platebního styku, zajišťuje přednostní resp. urychlené odepsání peněz z účtu klienta oproti běžným standardům stanoveným v obchodních podmínkách banky. Dále tu jsou také standardní platby, které slouží k provedení příkazu klienta podle předem dohodnutých podmínek. [19]

Náležitosti průvodních dokumentů

Do této kategorie přísluší hladké platby a dokumentární platby. Hladké platby jsou nejrozšířenější formou. Platba nemá vazbu na původní dokumenty, končí jí realizační fáze dokumentárního platebního styku. Dokumentární platby mají bezprostřední vazbu na původní dokumenty a případně obsahují také bankovní závazek. [17]

Vstupuje-li banka do závazku či nikoli

Vstupuje-li banka do závazku či nikoliv, vzniká závazkový platební styk nebo bezzávazkový platební styk. V závazkovém platebním styku banka vystupuje pouze jako prostředník a nemá k platbě žádný závazkový právní vztah (např. hladké platby, dokumentární inkaso). V bezzávazkovém platebním styku vystupuje banka pouze jako prostředník a nemá k platbě žádný závazkový právní vztah (např. bankovní záruka). [25]

3.2 Nástroje platebního styku

Nástrojem platebního styku jsou chápány především banky a jiné instituce, které realizují platební operace. K současným nástrojům bezhotovostního platebního styku a zúčtování v tuzemsku, které banky využívají, patří: [18]

- příkaz k úhradě,
- šek,
- příkaz k inkasu,
- hromadný příkaz k úhradě/inkasu,
- trvalý příkaz k úhradě/inkasu,
- platební příkaz pro zahraniční/přeshraniční platební styk,
- bankovní platební karta.

Dále existuje hotovostní platební styk a poštovní poukázky.

3.2.1 Hotovostní platební styk

Hotovostní platební styk je jednou z forem, která se provádí prostřednictvím hotových peněz (bankovek, mincí). Bankovka je cenný papír na určitou peněžní částku. Vydává ji emisní banka. Je bezúročná, zní na majitele a ze zákona musí být přijímána jako platební prostředek. Mince jsou jedním z nejdéle trvajících prostředků směny, jsou to kovové peníze, většinou menších nominálních hodnot. V hotovostním platebním styku se jedná o běžné úhrady nižších částek. Jsou většinou požadovány občany a jsou prováděny bankou nebo poštou. Tato forma platebního styku se provádí mezi podniky a mezi fyzickými osobami bez zprostředkování nějaké finanční instituce. Hotovostní platební styk je upřednostňován při úhradách v menších peněžních částkách. [18]

Zákonná úprava hotovostního platebního styku

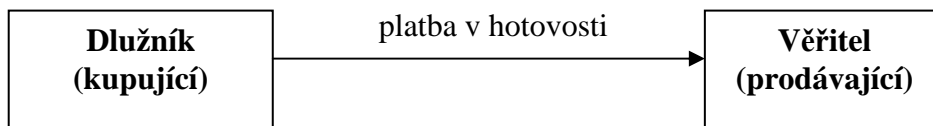
Hotovostní platební styk se řídí zákonem č. 254/2004 Sb. v České republice, o omezení plateb v hotovosti, který stanovuje, že veškeré platby, jejichž výše překračuje částku 15 000 EUR, musí být uskutečněny bezhotovostní platbou. Bezhotovostní platbou je myšlena platba provedená bezhotovostním převodem peněžních prostředků na území ČR prostřednictvím peněžního ústavu v české nebo cizí měně a bezhotovostním převodem peněžních prostředků pomocí peněžního ústavu v české nebo cizí měně z území České republiky na území jiného státu. [29]

Zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon a zákon č. 61/1996 Sb. jsou dalšími zákony, kterými se hotovostní platební styk řídí. [17]

3.2.2 Subjekty hotovostního platebního styku

Subjekty procesu oběhu peněz jsou obchodníci, zákazníci, komerční banky a centrální banka. Mezi zákazníky patří fyzické i právnické osoby. Obchodníci (podnikatelé, právnické osoby) dostávají za své zboží či služby hotové peníze od zákazníků (viz schéma č. 1). Komerční banky dostávají hotové peníze od podnikatelů a občanů. Takto získanou hotovost používají pro další potřeby klientů. Přebytečnou část odvádí do centrální banky. V poslední řadě centrální banka přijaté peníze z oběhu třídí na peníze schopné dalšího oběhu. [18]

Schéma č. 1: Hotovostní platební styk

Zdroj: Landorová, 2007, Obchodní bankovníctví, vlastní zpracování

Platba v hotovosti může být provedena osobním předáním, zasláním poštovní poukázkou, zasláním cenného psaní a také předáním prostřednictvím třetí osoby.

3.2.3 Poštovní poukázky

Poštovní poukázky nejsou nástrojem platebního styku bank, ale České pošty. Základem této spolupráce je tzv. registr účtů. Registr účtů je datový soubor obsahující údaje o klientech bank, které jsou potřebné pro zpracování poštovních převodů. Klient podepíše s bankou „dodatek ke smlouvě o vedení svého účtu“. V tomto dodatku je také uvedeno, jakou formou si klient přeje připisovat platby.

Banky zpracovávají poštovní poukázky [12]

1. vzorce A, které jsou používány k zaslání peněžních částek složených v hotovosti fyzickou osobou na poště k bezhotovostnímu připsání ve prospěch účtu klienta banky (viz příloha č. 4),
2. vzorce B, které jsou používány k výplatě částky v hotovosti prostřednictvím pošty z účtu klienta vedeného u banky,
3. vzorce C a D banky nevyužívaly, protože zprostředkovaly pouze hotovostní transakce mezi složitelem a příjemcem peněžních prostředků (viz příloha č. 5).

3.2.4 Příkaz k úhradě

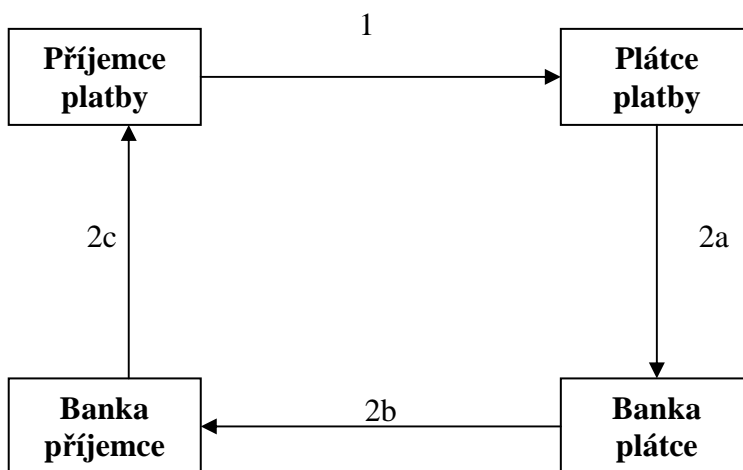
Příkaz k úhradě (viz příloha č. 1) je jednoduchý a velmi rychle zpracovatelný dokument. Lze jej charakterizovat jako platební příkaz z podnětu plátce. Obsahem příkazu k úhradě je pokyn klienta jeho bance, aby na vrub jeho účtu provedla určitou platbu ve prospěch účtu třetí osoby. V dnešní době se tento nástroj používá jako základní forma

placení nejčastěji za zboží a služby. Také je vhodný pro platby finanční povahy (např. daně, zálohy na daně). [19]

Provádění příkazu k úhradě

Příkaz k úhradě lze bance předávat dvojím způsobem (viz schéma č. 2), a to klasickou formou nebo novodobou formou. Klasická forma je předání na předepsaných bankovních formulářích. Novodobá forma je zadání příkazu prostřednictvím různých forem produktů elektronického bankovníctví. [18]

Schéma č. 2: Provádění příkazu k úhradě

Vysvětlivky:

- 1: dodávka zboží
- 2a: předání příkazu k úhradě a zatížení účtu plátce
- 2b: zaslání úhrady bance příjemce
- 2c: úhrada přijata příjemci

Zdroj: Landorová, 2007, Obchodní bankovníctví, vlastní zpracování

Náklady převodu příkazu k úhradě

Banky zapojené do převodu jsou povinny provést převod v plné výši bez jakýchkoli srážek. Banka příjemce má vzhledem k příjemci právo na úhradu cen souvisejících s vedením jeho účtu, ale nesmí tím obcházet povinnosti převést částku převodu v plné výši

bez jakýchkoli srážek. Toto neplatí, pokud příkazce stanoví, že cenu za provedení převodu nebo její část hradí příjemce. [18]

Druhy příkazů k úhradě

Příkaz k úhradě lze členit ze dvou hledisek. Prvním hlediskem je počet plateb na jednom platebním příkazu. Příkazy k úhradě mohou být předkládány pro každou platbu na samotném formuláři jednotlivě, nebo může být uvedeno více plateb na tzv. hromadném příkazu k úhradě. Dalším druhem je platební příkaz, který zároveň stanoví, kolikrát má být platba provedena. Sem patří jednorázový příkaz k úhradě nebo trvalý příkaz k úhradě. Do obvyklých operací trvalého příkazu se zařazuje např. platba pojistného, nájemného apod. [17]

Hromadný příkaz k úhradě

Podle Milana Urlicha 2001: „*Hromadný příkaz k úhradě nebo hromadný příkaz k inkasu se liší od jednotlivého příkazu pouze tím, že se na jednom formuláři vyskytuje více než jeden příkaz pro úhradu, nebo inkaso.*

Výhoda využití formulářů hromadných příkazů je v tom, že na vrub jednoho účtu lze zúčtovat několik operací různého charakteru ve prospěch různých účtů příjemců.“ [27]

Náležitosti příkazu k úhradě

Plátce předkládá pro banku určený formulář. Náležitosti a obsah příslušného formuláře k úhradě stanoví Česká národní banka ve vyhlášce č. 62/2004 Sb. Podle této vyhlášky musí příkaz k úhradě obsahovat vždy [18]:

- označení, že se jedná o příkaz k úhradě,
- bankovní spojení plátce,
- bankovní spojení příjemce,
- částku v české měně,
- podpis, elektronický podpis nebo jiný kód zajišťující identifikaci příkazce.

Dále musí formulář obsahovat konstantní symbol, který vyjadřuje charakter platby. Mezi ostatní náležitosti patří datum splatnosti, variabilní symbol, specifický symbol, textová zpráva, datum vystavení příkazu. [18]

3.2.5 Příkaz k inkasu

Příkaz k inkasu (viz příloha č. 2) je velmi rozšířen, neboť je pro plátce i příjemce pohodlnou formou platby. Základním předpokladem je, že klient je majitel běžného účtu. [24]

Příkaz k inkasu představuje opačný proces než příkaz k úhradě. Příjemce platby dává bance příkaz k inkasu, aby na jeho účet byl připsán příslušný obnos. V tomto případě banka příjemce požádá banku plátce o provedení inkasa z účtu plátce. Základním předpokladem pro provedení inkasa je dohoda mezi bankou a majitelem běžného účtu, ze které vyplývá, že majitel poskytuje inkaso ze svého běžného účtu. Účastníci provedou dohodu, v které se uvede, kdo je oprávněn příkaz k inkasu zadat a může být i stanovena maximální částka inkasa. Existuje několik typů příkazu k inkasu, a to jednotlivý, hromadný či trvalý. [17]

V dnešní době jsou nejčastěji využívány inkasní formy placení tehdy, jestliže si tento způsob dohodl plátce se svou bankou. V současné době se inkasní forma placením vyřizuje především jako tzv. SIPO (Sdružené inkaso plateb obyvatelstva), které je využíváno například při platbách za elektrickou energii, plyn nebo poplatku za televizi a rozhlas. [18]

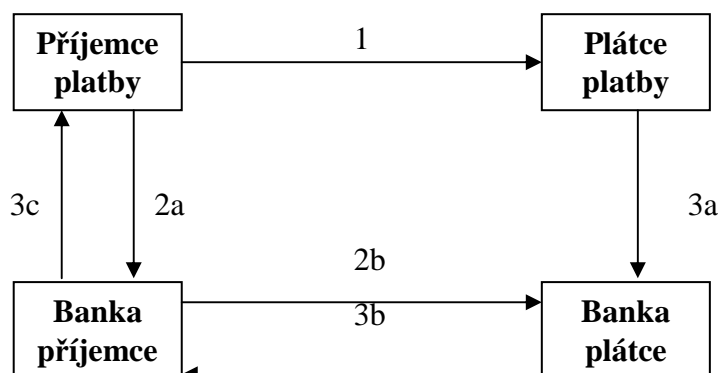
Účastníci příkazu k inkasu

Účastníci příkazu k inkasu jsou příjemce (příkazce, dodavatel, prodávající), dále banka příjemce a banka plátce a v poslední řadě účastníkem příkazu k inkasu je plátce (odběratel, dlužník). [24]

Provádění příkazu k inkasu

Ze schématu č. 3 vyplývá, že provádění příkazu k úhradě lze dvojím způsobem. První způsob je předání na předepsaných bankovních formulářích. Tento způsob je klasická forma. Modernější forma je zadání příkazů prostřednictvím různých forem produktů elektronického bankovníctví. [18]

Schéma č. 3: Provádění příkazu k inkasu

Legenda:

- 1: dodání služby
- 2a: příkaz k inkasu dlužné částky
- 2b: žádost o odepsání peněžních prostředků z účtu plátce
- 3a: prozkoumání oprávněnosti inkasa a zatížení účtu plátce
- 3b: poukázání platby ve prospěch příjemce platby
- 3c: připsání platby ve prospěch účtu příjemce

Zdroj: Landorová, 2007, Obchodní bankovníctví, vlastní zpracování

Náležitosti příkazů k inkasu

Náležitosti příkazu k inkasu jsou stejné jako u příkazu k úhradě. Také jejich kontrolu po věcné a obsahové stránce zajišťuje banka shodně s kontrolou příkazu k úhradě. Použití tohoto prostředku je obecně omezeno jen na případy, kdy [19]:

- je tento prostředek placení stanoven právními předpisy,
- je tento způsob placení dohodnut mezi plátcem a jeho bankou,
- je k tomu banka vedoucí účet plátce oprávněna na základě smlouvy o zřízení a vedení účtu pro zúčtování debetních úroků, poplatku za bankovní služby atd.

3.2.6 Šeky

Šeky (viz příloha č. 3) jsou klasickým nástrojem platebního styku, který má dlouholetou historickou tradici. Byl vyvinut v 15. století v italských obchodních centrech. Šeky se používají v obchodním platebním styku i při neobchodních platbách soukromých i

fyzických osob. V ČR je používání šeků upraveno Směněčným a šekovým zákonem (č. 191/1950 Sb.) [17]

Jedna z definic šeků zní: „Šek je v podstatě platební příkaz, který dává příkazce (majitel účtu) šekovníkovi (bance), aby k tíži jeho účtu zaplatil určitou částku ve prospěch osoby uvedené na šeku“. Existuje i jiná definice, která zní takto: „Šek je cenný papír, který obsahuje bezpodmínečný příkaz výstavce šeku bance, aby vyplatila šekovou částku na vrub na šeku uvedeného účtu oprávněnému majiteli (držiteli) šeku“. [25]

Šeky se v praxi používají k platebním operacím mezinárodním i vnitrostátním. Šek slouží jako platební nástroj v případě, kdy není známo bankovní spojení příjemce pro placení bezhotovostním převodem nebo není dostatečné propojení bankovního spojení na straně plátce s bankovním spojením na straně příjemce nebo provádění platby diskrétní povahy. [19]

Účastníci operací se šeky

V těchto operacích vystupují zpravidla tři účastníci, a to výstavce, který šekem uděluje příkaz zaplatit z účtu šekovou částku. Šekovník, jedná se obvykle o banku, u které je veden účet výstavce nebo majitel šeku. Doručitel a osoba na šeku vyznačená pro vyplacení uvedené částky. [19]

Druhy šeků

První druh šeku je šek bankovní. Vystavuje ho banka nebo jiný peněžní ústav na požadavek svého klienta. Jde o velmi kvalitní druh šeku vzhledem k tomu, že šek je bankou plně krytý. Banka šek nevystaví dříve, než za něj klient nezaplatí. Suma se mu zpravidla strhne z účtu nebo za šek zaplatí v hotovosti. Šek klient dostane fyzicky do ruky nebo může banku požádat o jeho doručení příjemce. [25]

Mezi další druh šeků patří šek soukromý. Šeky soukromé vystavuje fyzická nebo právnická osoba (nebankovní subjekt), která má účet v bance. Zpravidla jsou soukromé šeky vystavovány na formulářích ze šekové knížky, kterou majitel obdržel ke svému účtu vedenému u příslušného peněžního ústavu. Kvalita šeku se odvíjí od bonity jeho výstavce. [17]

Dalším druhem je šek cestovní. Cestovní šek je speciálním druhem šeku, který vznikl především pro potřeby mezinárodního cestovního ruchu. Cestujícím tento druh šeku umožňuje snížit riziko ztráty nebo krádeže jejich prostředků. Kromě toho se jimi mnohdy překonává problém zákazu vývozu hotovosti v měnách některých států. Je to v podstatě příslib výstavce šeků, že podle podmínek šeku proplatí určitou částku. Jde tedy o obdobu vlastní směnky, jakýsi vlastní šek, který šekové právo nepřipouští. [25]

Cestovní šek (na rozdíl od klasického šeku) má neomezenou dobu platnosti. To znamená, že je možno šek předložit k proplacení kdykoliv, pokud nebyl emitující institucí zablokován. Mezi nejznámější cestovní šeky patří například šeky American. [17]

Posledním druhem jsou eurošeky. Eurošeky mohou být proplaceny v hotovosti nebo v domácí měně státu, ve kterém byly předloženy k proplacení. Banka, která vydala eurošeky, garantuje proplacení do výše ručené částky bance, která je proplatila. K proplacení šeku je nutné podepsat šek před pracovníkem, který ho proplácí. [26]

Náležitosti šeků

Náležitosti šeků se dělí na podstatné (formální a obsahové) a nepodstatné náležitosti. Chybí-li některá z podstatných náležitostí, nemůže být listina považována za šek. Chybí-li nepodstatná náležitost, může být ohrožena kvalita šeku. Formální náležitosti obsahují: písemnou formu, jeden jazyk, ve kterém musí být celá listina napsána. Obsahové náležitostí jsou označení „šek“ v textu listiny, bezpodmínečný příkaz zaplatit určitou šekovou sumu, jméno toho kdo má platit, místo kde má být placeno, datum a místo vystavení a podpis výstavce. Do nepodstatných náležitostí se zahrnují: číslo šeku, údaj osoby, které má být šek vyplacen, číslo šekového účtu a druhý údaj peněžní částky (např. jednou slovy a podruhé číslicí). [19]

Způsoby inkasa šeku

Před proplacením šeku musí být provedena formální cenzura šeku, tj. kontrola všech šekových náležitostí. Potom je možné přistoupit k rozhodnutí o proplacení a způsobu inkasa šeku. [18]

Šek může být eskontován, což znamená, že je proplacen majiteli a zaslán šekovníkovi k promptnímu způsobu honorování. V případě jakékoli závady je šek převzat k inkasu. A to formou [19]:

- cash letter system (jde o promptní způsob proplacení tzv. zálohového připsání ve prospěch účtu klienta s výhradou storna po určité sjednanou dobu),
- after final payment, po konečném zaplacení – částka následuje po konečném obdržení dobropisu od banky.

3.3 Internetové bankovníctví

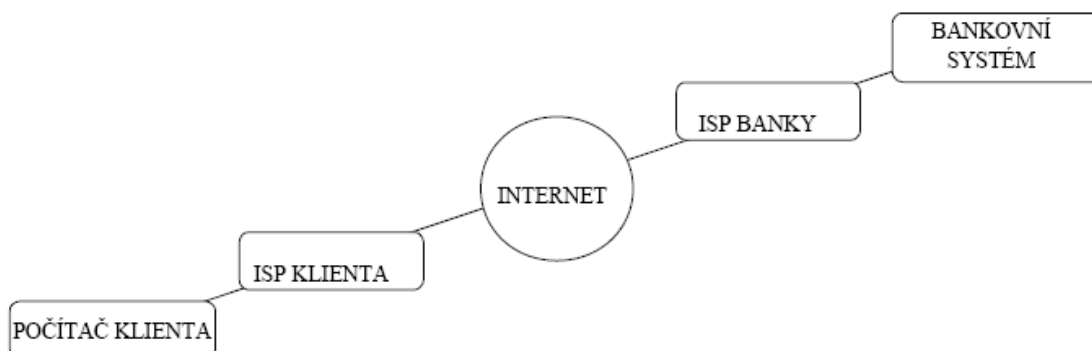
Internetové bankovníctví lze definovat jako způsob komunikace s bankou, kdy klient do finančního ústavu nemusí osobně chodit. Výhodou internetového bankovníctví je pohodlný přístup kdykoliv a odkudkoliv z kteréhokoliv počítače připojeného k internetu. Nejpodstatnější výhodou internetového bankovníctví spočívá v nejnižších poplatcích, které jsou za službu účtovány. [7]

Z hlediska používaných prostředků lze mezi přímé bankovníctví zahrnout internet banking, homebanking, telefonické bankovníctví, samoobslužné zóny a platební karty. [7]

Internet banking

Internet banking je způsob platebního styku, který je umožňován přes internet, kde pomocí internetu klient komunikuje se svou bankou (viz schéma č. 4). Internet umožňuje provádět podobné služby jako telefonní bankovníctví zadávání příkazů, založení termínovaného vkladu, informace o stavech na účtu a obecně o produktech nebo službách poskytované bankou. Zákazníkovi přináší velkou výhodu v podobě online informací. Tento typ elektronického platebního styku vyžaduje vysoký stupeň ochrany přenosu dat. [18]

Schéma č. 4: Komunikace klienta a banky prostřednictvím internetu

Zdroj: Máče, 2006, Platební styk klasický a elektronický 1. vydání

Homebanking

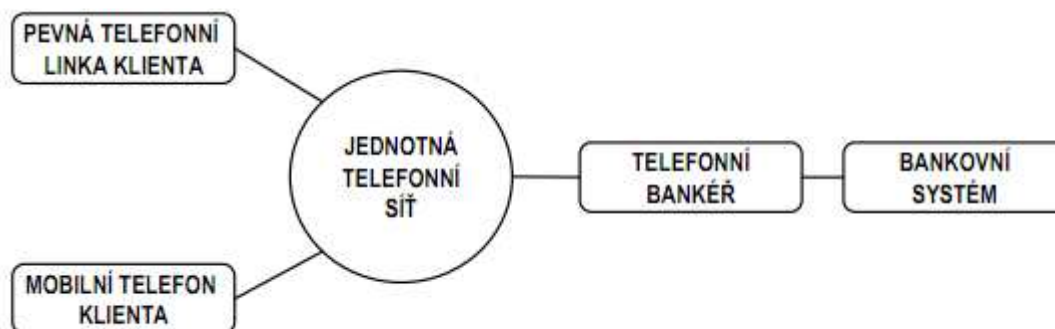
Z nejčastěji používané komunikace s bankou přes internet je homebanking. Je založen na propojení osobního počítače zákazníka, na kterém je nainstalován speciální program, s počítačem banky prostřednictvím datové sítě. Homebanking umožňuje provádění operací platebního styku a oboustranné předávání informací pouze elektronicky v reálném čase. Umožňuje lehce, bezpečně a spolehlivě ovládat vlastní účty v bance. Je možno zjistit zůstatek na účtu, podávání příkazu k úhradě, sledování toku plateb atd. [6]

Telefonní bankovníctví

Telefonní bankovníctví (viz schéma č. 5), známé jako phonebanking, je hned po platební kartě historicky druhým přímým komunikačním kanálem, který se dočkal hromadného rozšíření. Prostřednictvím telefonního bankovníctví mají klienti bezprostřední a pohodlný přístup k zadávání bankovních operací. [23]

Telefonní platební styk je založený na komunikaci s bankou prostřednictvím telefonu. Klient komunikuje buď s živým pracovníkem banky nebo tlačítky s živým operátorem, nebo hlasovým informačním systémem banky tzv. Interaktive Voice Response (IVR). [18]

Schéma č. 5: Komunikace s bankou pomocí živého telefonního bankéře

Zdroj: Přádka M., Kala J, 2000, Elektronické bankovní rady a typy

Samoobslužné zóny

První a nejrozšířenější samoobslužnou formu představují klasické bankomaty. Vedle klasického bankomatu pro výběr hotovosti zahrnují tyto zóny i informační terminály, které poskytují základní údaje o bance, jejích službách a úrocích. Tyto zóny bývají v provozu 24 hodin denně a jejich prostřednictvím lze provádět obvykle většinu běžných pasivních i aktivních operací s účtem. Především jsou využívány klienty, kteří nemají přístup k internetu. [6]

3.4 Platební karty

Skoro každý dnes vlastní alespoň jednu platební kartu. Jen málokdo ví, jak a kdy platební karty vůbec vznikly. [17]

První platební karta (kreditní, protože všem kartám se v té době říkalo kreditní) na světě byla vydána v roce 1914. Vydala ji americká telefonní a telegrafní společnost Western Union Telegraph Company. Společnost nabídla platební kartu zdarma svým vybraným zákazníkům. Karta byla vyrobena z plechu a shodovala se s vojenským identifikačním štítkem. Společnost svým klientům poskytovala krátkodobý obchodní úvěr. První platební karty skutečně zvýšily tržby společnosti, protože bezhotovostní placení bylo pohodlnější než hotovost. [10]

V roce 1924 nabídla věrnostní kreditní kartu také první síť čerpacích stanic, a to General Petroleum Corporation of California (dnes ExxonMobil). Nejprve ji získali její zaměstnanci a vybraní zákazníci a pak o ni mohla požádat v omezeném rozsahu širší veřejnost. Papírová karta se dala použít k bezhotovostní platbě pohonných hmot, náhradních dílů a služeb v síti jejich čerpacích stanic v USA. Karta platila obvykle jen tři měsíce a poté klient obdržel novou. Pro tyto karty se vžil název Courtesy Card. [9]

Použití prvních platebních karet bylo velmi snadné, hlavní princip zůstal zachován až do dnešní doby. Stačilo, aby zákazník předložil kartu a podepsal účet. Prodávající ověřil, zda je předložená karta platná, a porovnal podpis na účtu se vzorovým podpisem na kartě. Ve 30. letech jejich nadějný rozvoj přibrzdila hospodářská krize. Úplný útlum přinesla druhá světová válka. V roce 1941 americká vláda snížila poskytování spotřebních úvěrů a tím zabrzдила i používání platebních karet. Později byla omezení zrušena a většina společností začala karty znovu vydávat. Např. v roce 1947 začalo několik amerických železničních společností vydávat tzv. Travel Card, vyhrazené pro obchodní cestující. Platební karty měly jednu významnou nevýhodu, jejich použití bylo omezeno pouze na obchodní síť firmy, která kartu vydala. Tuto nevýhodu odstranila až Charge Card společnosti Diners Club international. Koncem 40. let se o platební karty zajímaly i americké banky. Začátkem 70. let vydávala platební karty většina amerických bank. [10]

3.4.1 Platební karty v České republice

Akceptace platebních karet v České republice, resp. v Československu, fungovala dlouho před tím, než u nás byla první platební karta vydána. Prvenství drží i u nás karta Diners Club. Oficiálně jsme ji začali akceptovat už v roce 1965. První transakce ale byla provedena až o 3 roky později a to 24. 10. 1968, kdosi zaplatil pomocí Diners karty za služby v pražské pobočce Čedoku. [8]

Mezi nejlepší platební kartu v ČR se řadí platební karta AXA, která dostala ocenění Zlatá koruna, viz obrázek č. 1. [20]

Obrázek č. 1: Platební karta AXA

Zdroj: <http://www.axa.cz/novinky/tiskove-zpravy/2011/nejlepsi-platebni-karta-v-cr-meni-svuj-design>, 12. 11. 2011

3.4.2 Náležitosti karet

Platební karty v současné době jsou plastické o rozměrech daných normou ISO 3554, které jsou následující: 85,6 mm x 54 mm x 0,76 mm. Jako ukázka je zde na obrázku č. 2 vyobrazena platební karta MasterCard i s vyznačením jejích náležitostí. [29]

Obrázek č. 2: Platební karta

Zdroj: <http://www.akcniletanky.com/images/mastercard-standard.jpg>, vlastní zpracování, 13. 11. 2011

Líc platební karty

V dolní lícní straně karty (obrázek č. 2) jsou zaznamenány nezbytné identifikační údaje speciálním písmem, které je strojově čitelné a nazývá se OCR (Optical Character Recognition). Toto písmo je standardizováno mezinárodní normou ISO. Jsou to tyto údaje [11]:

Číslo platební karty

Na prvním řádku platební karty (obrázek č. 2) je číslo platební karty. První číslice určuje druh karty. Následujících několik čísel (většinou pět) značí vydavatele karty. Konečných osm až třináct míst označuje klienta. Úplně poslední číslice má funkci kontrolní, to znamená, že pokud by byla omylem místo některé z číslic špatně zadána jiná, výpočet kontrolní číslice nebude souhlasit s uvedenou. [11]

BIN

Je Bank identification number neboli identifikační číslo banky. Toto číslo je čtyřmístné a mnohdy bývá natištěno pod číslem karty malým písmem. [18]

Platnost karty

Na druhém řádku platební karty (obrázek č. 2) je označena doba platnosti karty. Většinou ve tvaru měsíc / rok, např. 06 / 13 znamená, že platí do 30. 6. 2013. Někdy je kromě konce platnosti vyražen i její začátek. Bývá zde malým písmem, většinou anglickými slovy vyjádřeno, že se jedná o platnost. Jsou to výrazy: „expiration“, „valid dates“, „valid from“ a „good thru“, „valid thru“ a další. [18]

Jméno držitele karty

Jméno i příjmení držitele karty jsou zapsány latinskou abecedou. Jméno může obsahovat i titul. [17]

Jméno společnosti

Čtvrtý řádek platební karty (viz obrázek č. 2) je buď prázdný, nebo je na něm jméno firmy, k jejímuž firemnímu účtu je karta vydaná. [11]

Mimo identifikačních údajů a platnosti karty je možno na lici platební karty najít ještě další údaje, které mají převážně bezpečnostní funkci [11]:

- název, logo a ochranný hologram karetní asociace,
- název a logo banky,
- embosovaný ochranný prvek,
- ochranný UV symbol,
- fotografie a podpis,
- čip

Rub platební karty

Magnetický proužek

Magnetický proužek (viz obrázek č. 3) byl poprvé použit začátkem 60. let na kartách vydaných společností London Transit Authority pro londýnské metro. Na tomto proužku jsou zaznamenána totožná data jako na lici platební karty, tedy číslo karty, platnost a jméno držitele, případně další bezpečnostní data. [10]

Podpisový proužek

Podpisový proužek je plocha na zadní straně karty, určená k záznamu vzorového podpisu majitele karty. Jak je tu majitel podepsán, by měl podepisovat stvrzenky při placení. Obchodník by měl při každé platbě zkontrolovat shodu obou podpisů. Podpisový proužek bývá obstarán bezpečnostními prvky znesnadňujícími vymazání nebo změnu podpisu. [11]

3.4.3 Druhy karet

Platební karty lze rozdělit podle různých hledisek. Hlavní klasifikace platebních karet je následující [18]:

- podle způsobu zúčtování transakcí (debetní karta, kreditní karta, charge karta),
- podle záznamu dat (karta embosovaná, karta s magnetickým záznamem, čipová karta)
- členění teritoriální (domácí, národní, tuzemské karty, mezinárodní karty)

Debetní karta

Debetní karta je vydána k běžnému účtu. Majitel s ní uhrazuje platby za zboží a služby nebo vybírá hotovost z bankomatu. Banka neposkytuje majiteli karty úvěr. Po použití částky je částka odepsána z účtu ihned, jakmile se vydávající banka o platbě dozví. [2]

Kreditní (úvěrová) karta

Kreditní karta je platební karta, která je spojená s revolvingovým úvěrem. Držitel karty tento úvěr může postupně splácet a zároveň dále čerpat. Tyto karty vydávají především finanční instituce, nejvíce banky. Z pohledu majitele karty kreditní karta usnadňuje placení, je možno se obejít bez hotovosti a eliminuje směnu valut. Obchodní model moderních kreditních karet je postaven na mezibankovní spolupráci, kterou mají na starost karetní asociace, sdružující banky a další finanční instituce, které vydávají a přijímají karty. [15]

Karta embosovaná

Karta embosovaná je platební karta, která má veškeré údaje, jako je jméno majitele karty, číslo karty apod. plasticky vyraženy. Písmo z karty vystupuje. Takový typ karty přináší širší uplatnění než karta elektronická. S touto kartou je možno provádět elektronické transakce u obchodníků, kteří nemají elektronický terminál. [2]

Embosovaná karta má mezinárodní platnost. Je určena především pro středně bonitní klienty. Může být vydávána jako karta debetní či kreditní. Možnost využití debetní platební karty je vázána na zůstatek na účtu, zatímco kreditní karty umožňují čerpání částky na úvěr. [5]

Karta s magnetickým proužkem

Magnetický proužek (viz obrázek č. 3) funguje na principu magnetického záznamu, který se používá třeba u počítačových disket. Proužek zahrnuje množství magnetických částic kovového základu, schopných uchovávat údaje. Tento proužek má poté dvě nebo tři datové stopy pro záznam identifikačních údajů. U platebních karet je zde zaznamenáno

číslo karty, časová platnost, informace, zda se jedná o kartu tuzemskou či mezinárodní, zda je možné ji použít v platebních terminálech, bankomatech nebo v obou zařízeních. [16]

Obrázek č. 3: Karta s magnetickým proužkem

Zdroj: http://pandatron.cz/?535&karty_s_magnetickym_pruhem, 17. 11. 2011

Čipová karta

Na čipové kartě jsou citlivé údaje nahrány přímo na čipu. Data jsou chráněna vysokou úrovní šifrování, zcela minimalizuje možnost jejich případného zneužití. Pokud je placeno čipovou kartou u obchodníka, transakce se potvrzuje zadáním pinu. Aby byly údaje na kartě přečteny z čipu, je potřeba, aby i platební terminál či bankomat měl čipovou technologii. [1]

3.4.4. Rozsah služeb

Jedním z kritérií, které u řady zákazníků rozhoduje o podání žádosti o vydání platební karty, je rozsah služeb. Eventualita výběru je i otázkou vhodného marketingu. V praxi se rozlišují pouze jednotlivé druhy platebních karet, bankomatové karty se považují za základní úroveň. Možnost služeb spojených s kartou můžeme rozdělit do několika skupin. Podle tohoto kritéria rozeznáváme karty základní (Mass Card), specializované (Business Card), prestižní (Silver Card, Gold Card) a výběrové jako jsou Privilege Card nebo Platinum Card. [11]

4. Komparace produktů na finančním trhu v ČR

Pro praktickou část bakalářské práce bylo vybráno porovnání dvou druhů platebních karet, a to karty kreditní a debetní od různých třech bank, které nabízejí platební karty. Mezi vybrané banky patří Česká spořitelna (viz příloha č. 6), LBBW Bank (viz příloha č. 7) a Komerční banka (viz příloha č. 8). Cílem práce je porovnání produktů z různých forem platebního styku a seznámení co platební karty obsahují a nabízejí. Dále se práce zabývá, co mohou lidé, kteří si tyto platební karty zvolí, využívat.

4.1 Porovnání produktů

4.1.1 Kreditní karty

Kreditní karta je platební karta, která je spojena s revolvingovým úvěrem. Držitel kreditní karty tento úvěr může splácet postupně a zároveň dále čerpat. V tabulce č. 1 se nacházejí tři kreditní karty od třech bank. První bankou je Česká spořitelna, která nabízela k 18. 8. 2012 kreditní kartu Chytrá karta ČS. Chytrá karta garantuje nejvýhodnější nákupy. Klient si může zvolit vzhled karty, v ceně karty je možnost výběru až z 51 vzhledů nebo vlastního obrázku. Také si klient může vybrat výhody, např. (slevy až 30 %, odměnu do penzijního fondu, získat body za nákupy, prodloužená záruka). Klient má také možnost změnit PIN a má možnost splácet úvěr pomocí splátkových prázdnin. Druhou bankou je banka LBBW Bank, u které byla vybrána Kreditní karta. Tato karta je mezinárodní čipová kreditní karta, s kterou je možno čerpat bezúročný úvěr až do výše přiděleného kreditního limitu. Klient má k dispozici asistenční službu Lifestyle a Home assistance. Klient LBBW Bank má zaručené bezpečné platby v obchodech, které přijímají platební karty prostřednictvím moderní čipové technologie. Třetí bankou je Komerční banka s produktem A karta. A karta je mezinárodní embosovaná kreditní karta, která obsahuje program WIP Sphere (slevy až 30 % ve více než 8 000 obchodech). Klient si může změnit PIN a má možnost vydání dodatkové karty.

V tabulce č. 1 jsou vybrána tato kritéria: typ karty, bezúročné období, poplatek za vydání karty, věk držitele karty, měsíční příjem, poplatek za vedení karty, roční úroková sazba, standardní limity pro výběr hotovosti a bezhotovostní platby, počet karet k jednomu účtu, úvěrový limit, minimální měsíční splátka atd.

Tabulka č. 1

Vydavatel karty	Česká spořitelna	LBBW Bank	Komerční banka
Název karty	Chytrá karta ČS	Kreditní karta LBBW Bank	A karta
Typ karty	MasterCard Standard	MasterCard	MasterCard World
Bezúročné období	až 55 dní	50 dní	až 45 dní
Poplatek za vydání karty	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Věk držitele karty	nad 18 let	nad 18 let	nad 18 let
Měsíční příjem	8 000 Kč	10 000 Kč	0 Kč
Poplatek za vedení karty	Účtuje se až na konci prvního roku, od 199Kč/rok podle designu karty nebo zdarma při průměrné měsíční útratě již od 3 000 Kč (36 000 Kč/rok).	První rok zdarma, pokud jsou za první dva měsíce platby kartou za více než 3 000 Kč. V dalších letech, pokud platby kartou za 12 předchozích měsíců používání jsou více než 45 000 Kč další rok zdarma.	Zdarma při dosažení bezhotovostního limitu na kartě za předcházející měsíc vyššího než 3 000 Kč, jinak 59 Kč za měsíc.
Roční úroková sazba	19,08 %	18,48 %	19,90 %

Standardní limit pro výběr hotovosti	20 000 Kč	0 Kč	10 000 Kč
Standardní limit pro bezhotovostní platby	50 000 Kč	0 Kč	10 000 Kč
Počet karet k jednomu účtu	3	3	1
Úvěrový limit	od 5 000 Kč do 500 000 Kč	od 10 000 do 150 000 Kč	od 10 000 Kč do 250 000 Kč
Minimální měsíční splátka	3,2% nebo pevnou částku nebo zajistíme i úhradu celé částky tak, že vždy využijete bezúroční období	4 % z vyčerpané částky (min. 200 Kč)	5% z čerpané jistiny + úrok
Pojištění	Garance nejnižší ceny (v ceně karty), ochrana zboží při zničení či krádeži (v ceně karty), prodloužená záruka (až do 12 měsíců), proti ztrátě karty a osobních věcí, proti schopnosti splácet.	Možnost cestovního pojištění a pojištění schopnosti splácet.	Pojištění nákupu (součást karty), prodloužení záruční doby, garance nejnižší ceny, pojištění doručení internetového nákupu, asistenční služba Lifestyle a Home Assistance, pojištění storna vstupenek, pojištění schopnost splácet.
Bezúročný výběr hotovosti	neposkytnut	neposkytnut	poskytnut
Poplatek za výběr z ATM ve vlastní bance	4 Kč	0,5 % min. 50 Kč	1 % z částky (minimum 30 Kč)
Poplatek za výběr z ATM v zahraničí	100 Kč + 0,5 % z vybírané částky	2,5 % z částky min. 80 Kč	1 % z částky (minimum 100 Kč)

Poplatek za blokaci či stoplistaci karty	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Platba přes internet	ano	ano	ano

Zdroj: limity u ČS, transakční limity KB, limity LBBW Bank, vlastní práce, 2012

Kreditní kartu si plnoletý občan může pořídit v kterékoliv bance. Výhodnější podmínky získá jen někde.

Po zhlédnutí tabulky číslo 1 je patrné, že produkty jsou si v některých kategoriích podobné. Například v poplatku za vydání karty nebo věk držitele karty. V jiných kritériích se nabídky liší, a to například v bezúročném období, které se liší až o 10 dní. Jednoznačně nelze říci, který produkt je z nich lepší nebo horší. Toto je možné stanovit pouze ve vztahu ke konkrétnímu klientovi. Při takové analýze je třeba brát v úvahu mnoho faktorů, jako jsou požadavky klienta, jeho představy a záměry.

Pokud klient vezme v úvahu pouze hledisko možnosti získání typu úvěru, pak lze říci, že u České spořitelny půjde o plnoletého občana, který vykazuje určitý měsíční příjem, což je v tomto případě minimálně 8 000 Kč. U LBBW Bank se požaduje také plnoletost občana a měsíční příjem nad 10 000 Kč. Tato banka je v tomto kritériu přísnější než Česká spořitelna, protože vyžaduje minimální měsíční příjem až o 2000 Kč vyšší. Dále je tu Komerční banka, která také požaduje věk občana nad 18 let. Zájemce o tuto kartu nemusí dávat informace o svém měsíčním příjmu. Toto kritérium (získání úvěru) může omezovat klienta v pořízení úvěru, a proto z tohoto hlediska získání typu úvěru je Komerční banka nejlepší, především pro ty občany, kteří mají menší měsíční příjem než 8 000 Kč měsíčně.

Poplatek za vydání karty u jakékoliv zmíněné banky není.

V čem se banky liší, je bezúročné období. V tomto období může klient vrátit půjčené peníze. U České spořitelny je bezúročné období až 55 dní, u LBBW Bank 50 dní a u Komerční banky pouze 45 dní. V tomto ohledu je nejvýhodnější pořízení karty u České

spořitelny, a to z důvodu nejdelšího bezúročného období, které činí až o 10 dnů více než u Komerční banky a až o 5 dní více než u LBBW Bank.

Poplatek za vedení karty u České spořitelny se účtuje až na konci prvního roku od 199 Kč za rok podle vzhledu karty nebo zdarma při průměrné měsíční útratě od 3 000 Kč za rok tato částka vychází na 36 000 Kč. U druhé banky, kterou je banka LBBW Bank, je poplatek první rok zdarma, pokud jsou za první dva měsíce platby kartou za více než 3 000 Kč. V dalších letech to je jinak, a to tak, že pokud platby kartou za 12 předchozích měsíců používání jsou více než 45 000 Kč, je další rok zdarma. U konkurenta Komerční banky jsou poplatky za vedení karty následující, při dosažení bezhotovostního limitu na kartě za předcházející měsíc vyššího než 3 000 Kč nejsou žádné poplatky, jinak poplatek za vedení karty je 59 Kč za měsíc. Na první pohled se zdá, že poplatek za vedení karty je zdarma, ale klient musí dávat pozor na podmínky, které má banka nastavené. Jestli klient má měsíční obrát více než 3 000 Kč je poplatek za vedení karty u vybraných bank zdarma.

Roční úroková sazba u kreditní karty v České spořitelně je 19,08 %. U LBBW Bank je roční úroková sazba pouze 18,48 %, ale u Komerční banky je roční úroková sazba až 19,90 %. Jestli si chce klient vybrat banku s nejmenší úrokovou roční sazbou, vybere si LBBW Bank. Zde je roční úroková sazba menší o 1,42 procentního bodu než u Komerční banky a menší o 0,6 procentního bodu oproti České spořitelně.

Další kritérium pro pořízení je standardní limit pro výběr hotovosti, zde jsou velké rozdíly. Česká spořitelna má standardní limit 20 000 Kč a Komerční banka 10 000 Kč, ale LBBW Bank nemá limit žádný. Jinými slovy LBBW Bank klienta neomezuje. Toto splňuje i standardní limit pro bezhotovostní platbu, která také není u LBBW Bank nijak omezena. U České spořitelny limit činí 50 000 Kč a u Komerční banky se pak jedná o hodnotu pětinasobně nižší, tedy 10 000 Kč.

Česká spořitelna u kreditní karty Chytrá karta nabízí úvěrový limit od 5 000 Kč do 500 000 Kč. LBBW Bank nabízí od 10 000 Kč do 150 000 Kč a Komerční banka od 10 000 Kč do 250 000 Kč. V tomto ohledu Česká spořitelna poskytuje největší úvěrový limit. Jestli klient potřebuje půjčit co nejvíce peněz, půjde si pro kreditní kartu do České spořitelny, kde má možnost si půjčit až půl milionu korun. Maximální úvěrový limit se liší o částku až 350 000 Kč oproti LBBW Bank.

Další zahrnuté kritérium je minimální měsíční splátka, kterou má Česká spořitelna 3,2 %. U LBBW Bank jsou to 4 % z vyčerpané částky a Komerční banka má 5 % z čerpané jistiny. LBBW bank má o 1 procentní bod méně než Komerční banka a o 0,8 procentního bodu více než Česká spořitelna.

Poplatek za výběr z ATM ve vlastní bance se u sledovaných bank velmi liší. Za výběr ve vlastní bance u České spořitelny zaplatí klient fixní částku, a to 4 Kč. U LBBW Bank poplatek činí 0,5 % z vybrané částky, minimálně však 50 Kč. Komerční banka si účtuje 1 % z částky s minimem 30 Kč. Je tedy patrné, že nejlevnější výběr z bankomatu nabízí Česká spořitelna. Na druhé straně jako nejdražší vychází tato služba u LBBW bank, která tuto službu nabízí dražší až o 46 Kč. V tomto případě však musíme brát na zřetel, že na našem území banka využívá bankomaty svých partnerů, své vlastní vzhledem ke svému relativně nízkému podílu na trhu nepoužívá.

Poplatek za blokaci či stoplistaci karty banky neúčtují žádný poplatek klientovi.

Banky poskytují i platbu přes internet. A to u všech třech výše zmíněných bank, kde je možnost trvalého i jednorázového odemknutí (odblokování) karty pro platby na internetu.

4.1.2 Debetní karty

Pro tabulku č. 2 byly vybrány debetní karty k účtům Osobní účet od České spořitelny, KONTO 5 za 50 od LBBW Bank a Můj účet od Komerční banky. U České spořitelny klient dostane embosovanou bezkontaktní debetní kartu k účtu pro soukromé použití. Tato karta zaručuje rychlé a jednoduché platby díky bezkontaktní technologii. Dále klient může využívat Bonus program, změnit PIN nebo dobít kredit do mobilního telefonu. U LBBW Bank klient dostane debetní čipovou embosovanou kartu s mezinárodní platností. Dále klient může dostat cestovní pojištění a pojištění za zneužití karty. U Komerční banky klient dostane embosovanou kartu s vlastním designem a s možností výběru z bankomatů kdekoli na světě. Jako doplňkovou službu, může klient využít asistenční službu ABA.

V tabulce č. 2 jsou zvolena tato kritéria: poplatek za vydání karty, věk držitele karty, doba platnosti karty, měsíční poplatek za vedení karty, možnost získat kontokorent, standardní limit pro výběr v hotovosti a pro bezhotovostní platby. Dalším z mnoha kritérií je, kolik debetních karet může klient dostat k jednomu účtu, minimální vklad a minimální zůstatek na účtu. K posledním kritériím patří cena měsíčního výpisu poštou nebo v elektronické podobě a poplatky z výběru z bankomatů ve vlastní bance, v cizí bance nebo v zahraničí.

Pro bakalářskou práci byla vybrána banka Česká spořitelna z důvodu velké popularity a silného postavení na trhu v České republice. LBBW Bank byla vybrána z důvodu menšího zastoupení na českém trhu, a tato banka může být pro klienta méně známá, než například Česká spořitelna. Poslední vybranou bankou je Komerční banka, která je pro klienta známá z televizní reklamy a středního postavení na trhu.

Tabulka č. 2

Vydavatel karty	Česká spořitelna	LBBW Bank	Komerční banka
Název karty	Visa Classic	MasterCard Standard	Visa Electron
Podmínky založení	karta vydaná k Osobnímu účtu České spořitelny ¹	karta vydaná k účtu KONTO 5 za 50	karta vydaná k účtu Můj účet
Poplatek za vydání karty	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Věk držitele karty	od 18 let	od 18 let	od 18 let
Doba platnosti karty	3 roky	2 roky	3 roky
Měsíční poplatek za vedení karty	29 Kč	50 Kč	41 Kč ²
Kontokorent	dle dohody	min. 10 000 Kč	2 000 – 10 000 Kč ³
Standardní limit pro výběr hotovosti	20 000 Kč	0 Kč	50 000 Kč
Standardní limit pro bezhotovostní platby	50 000 Kč	0 Kč	50 000 Kč

¹ karta zvolená k účtu Osobní účet od České spořitelny, jinak lze nabídnout i k osobnímu účtu ČS Student a ke sporožirovému účtu

² poplatek přepočítán z uvedené roční částky (490 Kč)

³ kontokorent poskytnut podle domluvy s bankou

Minimální vklad	100 Kč	0 Kč	300 Kč
Minimální zůstatek	100 Kč	0 Kč	0 Kč
Cena měsíčního výpisu – poštou	10 Kč	15 Kč	20 Kč
Cena měsíčního výpisu – elektronicky	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Poplatek za výběr z ATM ve vlastní bance	6 Kč	6,50 Kč	5 Kč
Poplatek za výběr z ATM cizí banky	25 Kč	6,50 Kč	35 Kč
Poplatek za výběr z ATM v zahraničí	100 Kč ⁴	2,5% z částky, min. 80 Kč	1% minimálně 100 Kč
Poplatek za blokaci či stoplistaci karty	0 Kč	100 Kč	200 Kč
Platba přes internet	ano	ano	ano

Zdroj: limity u ČS, transakční limity KB, limity LBBW Bank, vlastní zpracování, 2012

⁴ bankomaty skupiny Erste pouze 6 Kč

Z tabulky č. 2 vyplývá, že poplatek za vydání karty u vybraných třech bank (Česká spořitelna, LBBW Bank a Komerční banka) není žádný. A věk, který je požadován při založení těchto účtů, je osoba starší 18 let.

Doba platnosti karty se liší. U České spořitelny trvá platnost karty 3 roky. Tuto platnost karty má i Komerční banka. LBBW Bank má platnost karty pouze 2 roky. V tomto kritériu se LBBW Bank liší o 1 rok kratší dobou platnosti karty, jak u České spořitelny, tak i u Komerční banky.

Další kritérium, které zajímá klienta, je poplatek za vedení karty, který je u České spořitelny a Komerční banky přepočítaný na měsíční poplatek. Ten činí u České spořitelny 29 Kč a u Komerční banky 41 Kč. U LBBW Bank je měsíční poplatek za vedení karty 50 Kč. V tomto kritériu je Komerční banka v nevýhodě z důvodu velké částky, která činí 41 Kč. Poplatek u Komerční banky je o 12 Kč vyšší než u České spořitelny a tvoří skoro dvojnásobek částky u LBBW Bank.

U debetních karet je možnost sjednání kontokorentu. Kontokorent je dohodnutá částka, která je poskytnutá bankou a klient banky může využívat peníze do tohoto stanoveného limitu. Kontokorent u České spořitelny u vybraného účtu Osobní účet je poskytnut dle dohody s bankou. U dalších dvou bank je kontokorent také možný. LBBW Bank nabízí kontokorent až 10 000 Kč. Komerční banka od 2 000 Kč do 10 000 Kč. Toto kritérium se neliší, záleží pouze na dohodě s klientem, do jaké výše chce kontokorent využívat.

Standardní limity pro výběr hotovosti a pro bezhotovostní platby se u všech tří bank liší. Česká spořitelna má limit pro výběr hotovosti 20 000 Kč. Pro bezhotovostní platbu limit činí 50 000 Kč. LBBW Bank nemá limit pro výběr hotovosti a pro bezhotovostní platby stanoven. U Komerční banky jsou oba limity stejné, a to jak pro výběr v hotovosti, tak pro bezhotovostní platby, tedy 50 000 Kč. Z porovnání vychází z pohledu klienta nejlépe LBBW Bank, neboť jej nijak neomezuje. Na druhém místě se nachází Komerční banka, která nabízí až dvojnásobný limit pro výběr hotovosti oproti České spořitelně.

Banky požadují minimální vklad a minimální zůstatek na účtu. Česká spořitelna vyžaduje minimální vklad ve výši 100 Kč a minimální zůstatek také 100 Kč. LBBW Bank

měla určený minimální vklad i zůstatek ve výši 500 Kč, ale tento poplatek je zrušen. U Komerční banky minimální vklad činí 300 Kč, ale minimální zůstatek není bankou stanovený. Toto kritérium je velmi odlišné. Nejlépe v tomto kritérium dopadla LBBW Bank. V porovnání se liší částkou od 100 – 300 Kč levněji.

Banka poskytuje klientovi měsíční výpis, a to formou výpisu prostřednictvím pošty nebo v elektronické podobě. Česká spořitelna poskytne výpis poštou za poplatek, který činí 10 Kč. U LBBW Bank výpis zaslaný poštou je za 15 Kč. Komerční banka poskytuje výpis za poplatek ve výši 20 Kč. V případě, že si klient založí účet a zvolí si možnost zasílání výpisu poštou, je nejlevnější Česká spořitelna, a to až o 50 % oproti Komerční bance. Elektronický výpis je zdarma u všech tří bank.

Další porovnatelné kritérium jsou poplatky za výběr z bankomatu. A to z bankomatu vlastní banky, cizí banky a ze zahraničí. Česká spořitelna má následující poplatky. Výběr z vlastního bankomatu klient zaplatí 6 Kč. Z cizí banky klient u České spořitelny zaplatí poplatek ve výši 25 Kč a ze zahraničí poplatek je 100 Kč, ale jestli klient bude vybírat z bankomatu skupiny Erste, poplatek dělá pouze 6 Kč. LBBW Bank si v tomto porovnání stojí nejlépe. Výběr z bankomatu ve vlastní bance činí 6,50 Kč. To sice není nejlepší částka, jako u České spořitelny a Komerční banky, kde je výběr buď za 6 Kč, nebo za 5 Kč, ale tato částka 6,50 Kč je stejná jako výběr z bankomatu cizí banky, který je také 6,50 Kč. Poplatek za výběr z bankomatu v zahraničí je 2,5 % z částky, minimálně 80 Kč. Třetí zvolená banka Komerční banka má poplatky následující, výběr z bankomatu ve vlastní bance za 5 Kč, z bankomatu cizí banky je poplatek za 35 Kč a za výběr z bankomatu v zahraničí je částka 1 % z vybrané částky a minimálně 100 Kč. Jestli by klient porovnával poplatek za výběr z ATM v cizí bance, vyjde LBBW Bank nejlépe, a to s částkou 6,50 Kč. Tento poplatek je levnější až o 28,50 Kč než u Komerční banky. Kdyby klient porovnával poplatek za výběr z ATM v zahraničí, v procentech se liší Komerční banka od LBBW Bank o 1,5 procentního bodu méně.

Poplatek za blokaci či stoplistaci je u České spořitelny zdarma. LBBW Bank nabízí tuto službu klientovi za 100 Kč a Komerční banka má tento poplatek za 200 Kč. V tomto kritériu se banky liší v rozdílu o 100 Kč. LBBW bank je o 100 % dražší než Česká spořitelna, ale banka LBBW bank je o 100 % levnější než Komerční banka.

Oblíbená služba u klientů je platba přes internet, kterou poskytují všechny tři banky, a to jak Česká spořitelna, LBBW Bank tak i Komerční banka.

5. Závěr

Bankovními institucemi v České republice je nabízeno široké spektrum kreditních a debetních karet. Každý klient má možnost disponovat s odlišným objemem peněžních prostředků a má jiná kritéria a preference, a proto nelze jednoznačně určit nejlepší produkt na finančním trhu v České republice. U mnoha bankovních institucí je sledována intenzivní snaha získat co největší počet klientů a nabídnout jim své výhodné finanční produkty.

Cílem této práce bylo provést analýzu kreditních a debetních karet na trhu v České republice. Analýza byla provedena pro tři konkrétní banky v České republice. První byla Česká spořitelna, která zaujímá na trhu důležité postavení. Druhou bankou pak Komerční banka, která je na trhu známá a poslední bankou byla LBBW Bank, která byla do výběru zařazena z důvodu menší klientské základny v České republice.

Pro zhodnocení produktů byla vyhotovena analýza pomocí tabulek, ve kterých jsou uvedena různá kritéria pro pořízení kreditní či debetní karty.

Z tabulky č. 1, která se věnuje analýze kreditních karet, bylo zjištěno, že příjem klienta pro pořízení úvěru je důležitý a u bank se liší. U České spořitelny klient musí mít minimální příjem 8 000 Kč. U LBBW Bank musí mít klient větší měsíční příjem, a to až o 2 000 Kč. Ale v Komerční bance klient dokládat svůj příjem nemusí.

Další výrazné rozdíly vznikly při porovnání bezúročného období. U České spořitelny je bezúročné období až 55 dní. LBBW Bank nabízí délku 50 dní a Komerční banka pouze 45 dní. Pro klienta je výhodné si pořídit kreditní kartu u České spořitelny, a to z důvodu delšího časového rozpětí vrácení půjčených peněz až o 10 dní.

Roční úroková sazba u kreditních karet se u vybraných bank liší, a to v rozmezí od 0,6 % do 1,42 %. Nejlepší roční úrokovou sazbu nabízí LBBW Bank, ta činí 18,48 %. Na druhé straně nejvyšší roční úrokovou sazbu poskytuje Komerční banka, a to ve výši 19,90 %. Rozdíl u roční úrokové sazby činí 1,42 procentního bodu.

Počet karet vydaných k jednomu účtu je rozdílný pouze u Komerční banky, která nabízí pouze 1 kartu. Oproti nabídce České spořitelny a LBBW Bank, které nabízejí 3 karty k účtu.

Další kritérium, které je úvěrový limit, se také výrazně liší. V porovnání tabulkových hodnot nejhůře dopadla LBBW Bank, která poskytuje úvěrový limit od 10 000 až do 150 000 Kč. Oproti poskytovanému úvěrovému limitu, který činí u České spořitelny od 5 000 až do 500 000 Kč a Komerční banky od 10 000 až do 250 000 Kč, je klient u banky LBBW bank velmi omezen, a to do výše až 350 000 Kč. Ale toto kritérium je diskutabilní, protože záleží pouze na klientovi, jaký úvěrový limit chce využít.

V minimální měsíční splátce z analýzy vychází nejlépe Česká spořitelna, která nabízí větší variabilitu v nabídce splácení měsíční splátky. Klient může splácet minimální splátku 3,2 % nebo se klient domluví s bankou na pevné částce, anebo uhradí celou částku tak, že vždy využije bezúročného období. U LBBW Bank a Komerční banky jsou nabízena pouze procenta a to ve výši 4 % nebo 5 %. Zde je rozdíl 1 p. b.

Poslední zvolené kritérium je poplatek za výběr z ATM ve vlastní bance. V České spořitelně činí 4 Kč. Tento poplatek je v porovnání s Komerční bankou a bankou LBBW nejlevnější. Nejdražší poplatek je u banky LBBW Bank, která má 0,5 % z vybrané částky a minimálně 50 Kč, ale klient musí brát v úvahu, že LBBW Bank nemá své bankomaty, ale částka je uvedena pro výběr ze všech bankomatů. Nejlevněji v tomto kritériu vychází Česká spořitelna. Tato banka je levnější až o 46 Kč oproti LBBW Bank.

Tabulka č. 2 se zabývá analýzou debetních karet od již jmenovaných tří bank. Z analýzy vyplývá, že doba platnosti karty u třech vybraných účtů se liší o 1 rok. A to u banky LBBW bank, která poskytuje dobu platnosti karty pouze na 2 roky oproti České spořitelně a Komerční bance, které nabízejí dobu platnosti 3 roky.

Poplatek za vedení karty se liší od 29 Kč do 41 Kč. U LBBW Bank klient zaplatí poplatek ve výši 50 Kč. U České spořitelny poplatek činí 29 Kč. U Komerční banky je tento poplatek až 41 Kč. Z tohoto hlediska by si klient vybral Českou spořitelnu, která je až o 21 Kč levnější než LBBW bank.

Další služba, která se vyskytuje u debetních karet je kontokorent. Z tabulkových hodnot vyplývá, že Česká spořitelna k vybranému účtu Osobní účet nabízí možnost kontokorentu, a to dle dohody s bankou. Banka LBBW bank k účtu KONTO 5 za 50 nabízí a to ve výši minimálně 10 000 Kč. Komerční banka nabízí kontokorent ve výši od 2 000 Kč do 10 000 Kč. Kontokorent se výrazně neliší, jelikož záleží na domluvě klienta s bankou, jakou výši kontokorentu chce využívat.

Minimální vklad a minimální zůstatek se liší u všech třech bank. Česká spořitelna požaduje minimální vklad ve výši 100 Kč a minimální zůstatek také 100 Kč. LBBW Bank nemá žádné limity pro toto kritérium. Ale Komerční banka v tomto kritériu vzejde jako nejhorší, protože požaduje minimální vklad 300 Kč a minimální zůstatek není bankou stanovený. Minimální vklad se liší o částku 200 Kč oproti České spořitelně.

Poplatek za výběr z ATM cizí banky je nejlevnější u LBBW Bank, zde činí poplatek 6,50 Kč a je levnější až o 18,50 Kč oproti České spořitelně.

Platbu přes internet poskytují všechny banky, a to zdarma.

Na základě provedeného průzkumu by potenciálnímu klientovi autorka práce doporučila pořídit kreditní kartu u banky Česká spořitelna, a to z důvodu dlouhého bezúročného období, kterého může klient využít na vrácení vypůjčených peněz. Tato banka má bezúročné období až 55 dní. Jeden z dalších důvodů je, že doba platnosti karty činí 3 roky. Neomezuje tak klienta jako ostatní banky v poskytnutí úvěrového limitu. Česká spořitelna nabízí úvěrový limit až 500 000 Kč. A minimální měsíční splátku může klient splácet z většího výběru možností než procentuální částkou. Také má nejlevnější poplatek za výběr z ATM ve vlastní bance, který činí pouze 6 Kč. Pro pořízení debetní karty by potenciálnímu klientovi autorka doporučila banku LBBW Bank, a to z důvodu, že banka nepožaduje minimální vklad ani minimální zůstatek na účtu, i když má nejdražší měsíční poplatek za vedení karty, který je 50 Kč. Dalším důvodem je poplatek za výběr z ATM ve vlastní bance i cizí bance, který činí pouze 6, 50 Kč.

6. Seznam literatury

- [1] Co je to embosovaná karta?. Chytrá karta [online]. 2011 [cit. 2011-09-27]. Dostupné z: <http://chytrakarta.csas.cz/informace/ostatni/faq/co-je-embosovana-karta>
- [2] Co je embosovaná karta?. Chytrá karta [online]. 2011 [cit. 2011-09-27]. Dostupné z: <http://chytrakarta.csas.cz/informace/ostatni/faq/co-je-embosovana-karta>
- [3] Česká spořitelna. Pěkné finance [online]. 2011 [cit. 2011-09-28]. Dostupné z: <http://finance.pekne.cz/ceska-sporitelna/>
- [4] Česká spořitelna. Wikipedie [online]. 2011 [cit. 2011-09-25]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A1_spo%C5%99itelna
- [5] Embosovaná karta. Embosovaná karta [online]. 2011 [cit. 2011-09-27]. Dostupné z: <http://embosovana-karta.webnode.cz/>
- [6] GRUBLOVÁ, Eva, et al. Internetová ekonomika. 1.vydání. Ostrava : Repronis, 2002. 88 s. ISBN 80-7201-310-6
- [7] Internetové bankovníctví. Měšec [online]. 2011 [cit. 2011-09-27]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/bankovni-ucty/prime-bankovnictvi/internetove-bankovnictvi/pruvodce/>
- [8] Jak došly platební karty do českých zemí aneb historie karet plná zajímavostí. Penize.cz [online]. 2012 [cit. 2012-09-19]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/platebni-karty/18777-jak-dosly-platebni-karty-do-ceskych-zemi-aneb-historie-karet-plna-zajimavosti>
- [9] JUŘÍK, Pavel. Platební karty ilustrovaná historie placení. Praha: LIBRI, 2012. ISBN 978-80-7277-498-2.
- [10] JUŘÍK, Pavel. Platební karty: velká encyklopedie 1870 - 2006. 1. vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2006. 296 s. ISBN 80-247-1381-0. str.282
- [11] JUŘÍK, Pavel. Svět platebních a identifikačních karet. 2. přepracování. Praha : Grada Publishing, spol. s. r. o., 2001. 171 s. ISBN 80-247-0195-2

- [12] KALABIS, Zbyněk. Základy bankovníctví. 1. vydání. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8.
- [13] Kreditní a debetní karty. Platebnikarta.info [online]. 2011 [cit. 2011-09-27]. Dostupné z: <http://www.platebnikarta.info/kreditni-debetni-karty.html>
- [14] Komerční banka. Wikipedie [online]. 2011 [cit. 2011-09-28]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Komer%C4%8Dn%C3%AD_bank%C3%A1
- [15] Kreditní karta. Wikipedia [online]. 2011 [cit. 2011-09-26]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Kreditn%C3%AD_karta
- [16] Karty s magnetickým pruhem. Pandatron [online]. 2011 [cit. 2011-09-27]. Dostupné z: http://pandatron.cz/?535&karty_s_magnetickym_pruhem
- [17] LANDOROVÁ, Prof. Ing. Adéla, et al. *Obchodní bankovníctví*. 2. přepracování. Liberec : Technická univerzita , 2007. 218 s. ISBN 978-80-7372-191-6.
- [18] MÁČE, Miroslav. *Platební styk : klasický a elektronický*. 1. vydání. Praha : GRADA Publishing, a.s., 2006. 220 s. ISBN 80-247-1725-5.
- [19] MARVANOVÁ, Marie ; JUŘÍK, Pavel; VÍTKOVSKÝ, Karel. *Platební styk*. Praha 2 : Bankovní institut, a.s., 1996. 251 s.
- [20] Nejlepší platební karta v ČR mění svůj design. AXA [online]. 2011 [cit. 2011-09-27]. Dostupné z: <http://www.axa.cz/novinky/tiskove-zpravy/2011/nejlepsi-platebni-karta-v-cr-meni-svuj-design>
- [21] O ČNB. Česká národní banka [online]. 2012 [cit. 2012-08-24]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/o_cnb/
- [22] O nás. LBBW Bank CZ a.s. [online]. 2011 [cit. 2011-09-25]. Dostupné z: <http://www.lbbw.cz/cs/o-nas/index.shtml>
- [23] PŘÁDKA, Michal; KALA, Jan. *Elektronické bankovníctví*. 1.vydání. Praha : Computer Press, 2000. 166 s. ISBN 80-7226-328-5.

[24] Příkaz k inkasu. Finanční vzdělávání [online]. 2007 [cit. 2011-09-27]. Dostupné z: <http://www.financnivzdelavani.cz/webmagazine/page.asp?idk=314>

[25] SCHLOSSBERGER, JUDr. Otakar a Ing. Marcela SOLDÁNOVÁ. Platební styk. 3. přepracování. Praha: Bankovní institut, a.s., 2005, 368 s. ISBN 80-7265-072-6.

[26] Šek. Wikipedie [online]. 2011 [cit. 2011-09-25]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%A0ek#Euro.C5.A1ek>

[27] URLICH, Milan; PFEIFEROVÁ, Daniela. *Bankovníctví*. 1.vydání. Česká zemědělská univerzita v Praze: CREDIT Praha, 2001. 263 s. ISBN 80-213-0815-X

[28] Základní informace. Komerční banka [online]. 2011 [cit. 2011-09-28]. Dostupné z: <http://kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>

[29] Zákon o omezení plateb v hotovosti. Business.center [online]. 2011 [cit. 2011-05-28]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/omezeniplateb/cast1.aspx>

7. Seznam schémat

Schéma č. 1	Hotovostní platební styk	10 str.
Schéma č. 2	Provádění příkazu k úhradě	11 str.
Schéma č. 3	Provádění příkazu k inkasu	14 str.
Schéma č. 4	Komunikace klienta a banky prostřednictvím internetu	18 str.
Schéma č. 5	Komunikace s bankou pomocí telefonního bankéře	19 str.

8. Seznam obrázků

Obrázek č. 1	Platební karta AXA	21 str.
Obrázek č. 2	Platební karta	21 str.
Obrázek č. 3	Karta s magnetickým proužkem	25 str.

9. Seznam tabulek

Tabulka č. 1	Kreditní karty	27 str.
Tabulka č. 2	Debetní karty	33 str.

10. Přílohy

Příloha č. 1 – Příkaz k úhradě

BANCE _____				PŘÍKAZ K ÚHRADĚ		
POBOČCE _____		datum splatnosti _____				
bankovní spojení						
číslo účtu plátce	kód banky					
		měna	symboly plateb			
číslo účtu příjemce	kód banky	částka	variabilní	konstantní	specifický	
doplňující údaj banky		údaj pro vnitřní potřebu příkazce				
_____		_____				
místo a datum vystavení		podpis příkazce				
<small>Šablonu připravil business.center.cz, informační server pro podnikání.</small>						

Zdroj: www.business-center.cz/business/sablony/s73-prikaz-k-uhrade.aspx

Příloha č. 2 – Příkaz k inkasu

Příkaz k inkasu

[nápověda ?](#)

Číslo účtu: **940-227/0100** Ze šablony:

Číslo protiúčtu:	<input type="text"/>	Kód banky protiúčtu:	<input type="text" value="0100 - KOMERCNI BANKA A.S."/>
Částka:	<input type="text"/>	CZK	
Datum splatnosti:	<input type="text" value="06.09.2010"/>		
Variabilní symbol:	<input type="text"/>	Zakázané KS	
Konstantní symbol:	<input type="text"/>		
Specifický symbol:	<input type="text"/>		
Popis příkazce (zobrazuje se i protistraně):	<input type="text"/>		
Popis pro příjemce (zobrazuje se i protistraně):	<input type="text"/>		

Pro hromadné podepsání a odeslání více platebních příkazů odešlete zadaný příkaz do Příkazů k autorizaci pomocí tlačítka Uložit k autorizaci.

Zdroj: www.mojebanka.cz/help_cz/a24.htm

Příloha č. 3 – Šek

ČESKÁ SPORITELNA
 Zaplatte za tento šek č. / Pay against this cheque No. 00000000

ČÁSTKA SLOVY / THE SUM OF
 KOMU / TO
 MÍSTO A DATUM VYSTAVENÍ / PLACE AND DATE
 Česká spořitelna, a.s.

SPLATNÝ U / DRAWEE BANK
 PODPISY / AUTHORIZED SIGNATURES

ČÍSLO ÚČTU KÓD BANKY ČÁSTKA ČÍSLO ŠEKU KČ

Zdroj: schlossberger.sweb.cz/podklady k prednaskam/07 Vzory seku/BANKOVNI SEK CS jpg.

Příloha č. 4 – Poštovní poukázka A

Poštovní poukázka A
Podací listek

Česká pošta, státní podnik
 IČ 47114983

oobna podoba znaky podoba znaky

Částka Kč h S. kód Tr. kód
 1 1 4

Vě prospěch účtu

Kód banky V. symbol

K. symbol S. symbol

Odesílatel (hůlkovým písmem, tiskem)
 Jméno
 Příjmení

Ulice (obec), č. domu, PSČ, dodávací pošta

Č. účtu V. symbol S. symbol Odesílatel

Vyplní plátce - majitel Postžira nebo Postkonta jen při bezhotovostní úhradě

Č. účtu /5100 Datum, právoplatný podpis Datum splatnosti

Zúčtujte na vrub účtu plátce Kód banky 5 1 0 0

Zdroj: formulare-ke-stazeni-zdarma.cz/postovni-poukazka-a/

Příloha č .5 – Poštovní poukázka C

Poštovní poukázka C
Podací lístek

Česká pošta, s. p.
IČ 47114983

ČESKÁ POŠTA cena podací znaky

Slovy

Adresát

Odesílatel

Zpráva pro adresáta

Částka Kč h Tr.kód

1 1 7

Užita pro výplatu Nevypíacet před

Do vlastních rukou Dodejka Poznámky

Povinně musí být vyplněny údaje
částka Kč, adresa adresáta
a odesílatele.

Další pokyny pro vyplnění jsou
uvedeny na zadní straně.

117+

Zdroj: formulare-ke-stazeni-zdarma.cz/postovni-poukazka-c/

Příloha č. 6 - Česká spořitelna

Historie této banky sahá až do roku 1825, kdy byla založena první Česká spořitelna s názvem Spořitelna česká. Od roku 1992 společnost působila pod názvem Česká spořitelna. Její právní norma je akciová společnost, která má sídlo v Praze. V dnešní době má přes 5,5 milionů klientů. Česká spořitelna (viz obrázek č. 4) je největší bankou v Česku. Také je součástí Erste Bank Group se 17 miliony klientů v osmy evropských státech. Do Erste Bank Group společnost vstoupila v roce 2000. [3]

Banka poskytuje služby malým a středním podnikům, městům, obcím a také drobným klientům. Financuje velké korporace, poskytuje služby v oblasti finančních trhů. V oblasti platebních karet Česká spořitelna vydala 3,3 milionů platebních karet a provozuje nejširší síť v ČR přibližně s 1244 bankomaty. Služby této banky využívá téměř 1,2 milionů klientů. Pobočková síť má přes 640 prodejních míst, včetně specializovaných komerčních, hypotečních a developerských center. Firma také podporuje charitativní projekty v oblasti kultury, vzdělávání, vědy, sportu a zdravotní péče. Během roku 2005 věnovala přes 33 mil. korun na finančních darech. Česká spořitelna zaměstnává okolo 11 000 lidí ve všech regionech ČR. V roce 2006 banka získala titul Banka roku, Hypotéka roku a obhájila ocenění Nejdůvěryhodnější banka roku v soutěži MasterCard Banka roku. [4]

Obrázek č. 4 - Logo Česká Spořitelna

Zdroj: <http://finance.pekne.cz/ceska-sporitelna/>, 17. 11. 2011

Příloha č. 7 - LBBW Bank CZ

Banka je na českém trhu od roku 1991, za dobu svého působení si vybudovala pozici moderní, univerzální banky, která poskytuje služby nejvyšší kvality. LBBW Bank (viz obrázek č. 5) změnila několikrát své akcionáře a obchodní jméno. Pod názvem LBBW Bank CZ a. s. vystupuje od 17. 9. 2008. Do té doby se banka jmenovala BAWAG Bank CZ a.s. (dříve interbanka, akciová společnost). BAWAG Bank CZ a.s. vlastnila rakouská finanční skupina BAWAG PSK. Zkratka LBBW Bank znamená Landesbank Baden-Württemberg. Je komerční bankou i centrální bankou spořitelen v Baden-Würteembersku, Sasku a Porýní-Falcku. Tato banka je největší z bank v Německu, která má k dispozici více než třináct tisíc zaměstnanců. Její centrála se nachází ve Stuttgartu, Karlsruhe, Mannheimu a v Mohuči. V čele je tříčlenné představenstvo. Předseda zastává i funkci generálního ředitele této banky. V dozorčí radě sedí šest členů. Banka poskytuje služby soukromým osobám, firemním klientům a spořitelnám ve více než 200 pobočkách. V České republice banka disponuje celkem 24 pobočkami. Také se zaměřuje na financování nemovitostí, obchodování na kapitálových trzích s bankami, spořitelny a institucionálními investory. V roce 2008 byla vyhlášena jako třetí Nejdynamičtější banka roku v soutěži „Banka roku“. Od roku 1997 banka přispívá nemalými finančními prostředky na různé humanitární účely.

[22]

Obrázek č. 5 - Logo LBBW Bank CZ

Zdroj: <http://www.lbbw.cz/cs/o-nas/tiskove-stredisko/logo/index.shtml>, 20. 11. 2011

Příloha č. 8 - Komerční banka

Jako státní instituce byla Komerční banka založena v roce 1990 a v roce 1992 byla transformována na akciovou společnost. Akcie Komerční banky jsou kótovány na Burze cenných papírů Praha. V roce 2001 koupila státní 60% podíl v Komerční bance Société Générale. Komerční banka (viz obrázek č. 6) se stala důležitou součástí mezinárodního retailového bankovního skupiny, která je jednou z největších finančních skupin v eurozóně a působí ve třech klíčových oblastech, a to Retailové bankovní, privátní bankovní, podnikové a investiční bankovní. [28]

Banka poskytuje drobné bankovní, zajišťuje komplexní služby jak fyzickým osobám, tak i podnikatelským subjektům. Mezi produkty patří depozitní a úvěrové produkty. Firma zaměstnává téměř 7 400 zaměstnanců, kteří pracují v 386 pobočkách. Banka provozuje 649 bankomatů. V roce 2005 obdržela vyznamenání v podobě Banka roku od firmy MasterCard. V roce 2006 převzala 40 % akcií stavební spořitelny Modrá pyramida. [14]

Obrázek č. 6 - Logo Komerční banky

Zdroj: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/133383-komercni-banka-trojka-na-bankovnim-trhu/>, 20. 11. 2011